

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 21 Februarii, 1767.

Slutet af N:o 7.

Små gubbarne, som woro redan tåmmeligen röda i synen, och wålmående, begynte nu at tala: Hör bror Finkeljuckum, sade en, hwad tycker du om at bonde-pigorna få bruka sina silke-flåden? Ja, du säger något, min ärlige bror Pölsa: jag war så wif om en half frelsegård, som jag hade haft honom i mina händer, men där förwan den! Herr Pölsa swarade: Jag hade tillsatt dem til upsyningsmän, som jag kunde lita på, och hade wist et halft tusende i mina näs war, det war harm!

Ja, swarade en Herr Drank, man bör ej förhastta sig; ty jag har altid funnet, at det är bäst göra folket säkert, och taga en Förordning mitt uppå, hwarken i hufvudet eller swansen. hwarken för bittida eller försent; men detta kom så oförmodeligen. Uck Bröder! swarade en wid namn Silkar, det är ingen fara; wi are dömda til at mjölka, wi ha ock kon-

sten inne: det är wist, at icke en åboe är i hela häradet, som fullgör sina skyldigheter och ej öfwerträder: wi kunne plåcka dem oftare än gässen plåckas i Dyfland. Ja, sade en gammal bytinge, som het Flörskegg, det är dock bäst at lemna något qwar, och wara måttelig. Här talas om råfst: då började de skratta så högt, at jag måste gå ut, och hålla för öronen.

Nu war jag illa kommen; ty jag wille aldeles komma på fri fot. Lilla, sade jag wid mig sjelf, du måste wara af en ond art. Hwad wil du? swarade hon, och skrattade hjerteligen. Låt mig slippa utur berget, sade jag. Ack! wänta, sade hon, hwad stöter dig? Desse du här sedt äro wære underjordiske comödianter: det du här förifrar dig öfwer torde du få anorstädes tåla. Slåpp mig ut, sade jag. Du är för het sig, swarade hon: jag har welat roa dig med et skåde-spel, det är nu slutat. Theatren är ej mer nödig denna gången. Slåpp mig ut, wille jag sagt; men stod helt ledig wid bergskanten, och gladdes at förblindelsen hade en ända.

Där war ännu en tima igen af dagen, och jag beslöt, at lunka omkring fälten, och war, under detta, ganska tyst och tankesfull. Ack, tänkte jag, äre wi et ämne til gyllespel för andra af så nedrig rang, som desse förekommet mig! Caffe, pounch, bischoff, hafwa blifwet inom kort tid nästan almånna Swenska dryckar. Jag war manwuren, utan at hafwa drucket
thee

thee öfwer et par gångor. Jag war Infor-
 mator i tvåanne hederliga hus, utan at där la-
 gades thee; fast jag war i 2 år på hwartdera
 stället. Den förste gång jag smakade caffè,
 grinade jag rått illa därwid, och jag kunde i
 hela 10 år, i en af Sveriges förnämsta Stä-
 der, ej wänjas därtill. Pouch smakade nog,
 men bischoff aldrig. Med alt detta har jag i
 sista åren fått smak för caffè; men jag har al-
 tid lagt mig gladare den qväll jag icke drucket
 det. Hundrade gångor har jag, under sömn-
 lösa nätter, satt mig före, at aldrig smaka den-
 na dryck; men mit upsåt kom ej til fulbordan,
 förr än nu, då lagen hjälper mig at segra.

Människjan är sannerligen et litet orimeligt
 djur: hannes förnuft är et bewis, at hon för-
 dom waret annorlunda än hon är, och at hon
 blifwet sämre än hon war. Jag lemnar de
 färde at utföra detta ämnet, hwilket jag tror
 är af stor wigt. En hop människior i et sam-
 hälle, under lagar och förbindelser, bekajada
 med så många slags begärelser, wanor och
 nycker, förekomma mig, som en sjuk kropp,
 hwilken finner sig illa i magen, då han skal
 taga in läkedom mot matthet, och förderfwar
 hufwudet, då han tänker hjälpa magen: den
 läkedom som styrker den ena delen i kroppen,
 förderfwar den andra.

Jag minnes, at en bonde, i den gamla
 brännwins förbuds-tiden omtalade sina där-
 dragna fördelar, och at han därigenom kom-

met til förmögenhet, at han tilverkade och sålde den förbudna waran. Om andre sedan den tiden blifwet rike genom olydnad, wet jag ej. Det twckes wara ömkeligt, at se den ena människan glädja sig öfwer den andras synder; men det kan ej förebyggas.

Jag har hört mycket talas om L'Esprit des Loix; men då ämnet är långt öfwer min cirkel, kan jag ej ästunda någon kundskap däri. Det är en skröckelig oreda, när begärelsen och Lagen komma emot hwarannan.

Men hwartil tjénar hela min betraktelse? Folkets begär är angripet på det öma. Hwad angår det mig, som ser mig kunna genom detta medlet stadga mit upsåt, at ej sjelf förstöra min sömn? Dock, Helige Gud! hwad wil jag säga in för dig? Din aldrabeligaste Lag har så ofta blifwet af mig öfwertradd, och huru har min begärelse, och min tröghet talat mot dina goda förbud, och mina skyldigheter. Döm mig icke! låt ingen få glädjas öfwer mit fall och min olycka! Jag tänker med håpnad på de förbud, som förmente människor at dyrka dig, och de påbud, som befalte dem offra af gudar. Sielfswäldet klemar nu för en pounce! Nej, jag wil aldrig se honom mer. Men tänk om jag ej fått behålla min pipa. Nå bort griller = =

Min Lilla spräng mig härwid, med et starkt löge, på armen: jag tror, sade hon, du är misnögd och trumpen: nej, war mit svar, mit beslut

beslut är taget: mit hjerta har beslutat, at wara underdanigt all människelig ordning. Ho ger dig något för det, swarade hon, hwarföre behöfwer du ordas? Le, som jag: en gladlynt älderdom är det bästa man kan hafwa i werlden. Jag skal wäl narra dig än en gång: gaff hem, lågg dig med ro: caffe-drikningen lär ej, denna gången, hindra din sömn, ha, ha, ha.

* * *

Min Herre *

Med nöge utan mått,
 Har jag betragta fädt
 Den Oration som J författat,
 Och, wid des läsning, mig så lycklig skattat;
 At jag ej wille byta bort
 Den ro mig detta Snillewerk meddelat,
 För någon annan sort
 Af all den sinnes-frögd man mig tilskynnda welat.
 Hwart ord, hwar rad, hwar mening har mig
 fagnat,
 Liksom jag skulle' mig tilågnat
 Den heder, som min Wan därföre niuta bör,
 Och på wårt Helicon helt wist odödlig gör.

H 3

Hwad

* Jag öfverkom, här om dagen, dessa versar, och införer dem nu utan läf, och, som jag förmodar, utan fara: emedan de röga ingen hemlighet; men wäl en nått skuren fjäder.

Hwad bjuder wäl den rätta wänfkaps-lagen?

Den fordrar ju, at wi med wänner taga del,

Så wäl i sorg, som i den glada dagen;

Och sker det ej, så är det wänfkaps fel.

Hwad under då, om jag mig gläder,

När, utaf Er wälskurna fräder,

Wär almänhet de versar flyta sedt,

Som wisa ut båd konst och wett.

Och som man få så wakra skäddar

Uppå wårt modersmål, hwars rykt min Herre
bäddar;

Äf redlig nit och drift,

Jag önskar mycken lycka

Til denna sköna Skrift,

Den hwar Apollos Son ju måste ståtlig tycka.

Den store Thidrics namn, som man i talet
finner,

Min glada plikt påminner,

Ät sig benåget lof af Er utbedja få,

För nu medfända Bok, at på det stället stå,

Som utfedt är för mindre skrifter,

Om Store Måns bedrifter.

Jag

Jag och det något får,
 Vilönsta Er så mycket godt,
 Som någon dödlig har, med Himlens minne,
 fädt,

I detta år,
 Och ännu längre tider,
 Till des at lifwets slut til säll omwårting ferdet.
 C. G. V.



Herr Borgmästaren Kellander i Jönköping
 har, på et utmärkt och hedrande sätt, gjordt sig
 vårt Stifts Consistorium och Prästerkap, til
 erkänsla och tacksamhet, förbundet; då han,
 wid tilfälle, at Högwördige Herr Doctorn och
 Biskopen Lamberg, under hemresan ifrån Riiks-
 dagen, honom besökte, på begäran öfwerlem-
 nade, och afstod förste Superintendentens i det-
 ta Stift, Herr Mag. Solvester Phrygii på
 koppar målada och wäl förwarada Contrefait,
 hwilket stycke, ej mindre Herr Borgmästaren,
 såsom Donator, och Herr Biskopen, såsom
 den där funnet och hitbraat det, än den afled-
 ne Superintendenten til ära, nu kommer at
 intaga första rummet ibland de Portraiter,
 som efter Stiftets afgångne Biskopar finnas i
 Consistorii rummet upsatta.

Kundgörelser.

Uppå Auktions-kammaren, den 10 nästledne
 månad, försäljes et parti Riga Liflandskt tres-
 bands

bands=lin och lin=blår, uti mattor, samt Mes-
mel trebands=lin, uti buntar, tillika med et
parti Engelskt smör, uti större och mindre fa-
stager; hvarpå profwer upwisas wid auctio-
nen: warorne kunna förut beses hos Herrar
Westerlina och Wohlfahrt.

Et på Konungsgatan beläget, och til han-
del ganska wäl inrättadt hus, med wakra öf-
werrum, är til köps; widare underrättelse är
hållas hos Handelsmannen Herr L. Ahlgren.

De som weta sig wara skyldige, eller hafwa
något at fordra uti afledne Herr Nådman
Wellenbergs sterbhus, behagade, sist inom
8 dagar, sådant tillkänna gifwa: kommandes
afwen Auktionen på des qwarlätenskap, at,
enligt anslag, den 5 nästkommande för sig gå.

På Dwibergsnäs finnas, til köps, alra
bästa sorter sådeskorn och årtter, samt Engelsk
hafre, för billigt pris.

Mamiell Calomoni, som förre lit waret be-
kandt under namn af Judinna, tänker upfö-
ra, på Nådstugu=salen, i morgon Kl. half 6,
en Concert för enskild räkning. Samte det
hon, wid detta tilfälle, har lyckan ämnita
musiquens respective kannares biträde; wäntar
hon sig, för öfrigt, så mycket större samling af
åhörare, som det ej lär wara för en waltänkande
Allmänhet ofunnigt, at hon, under lofligt up-
sät, aldeles skilde sig från både fädernes=bgd
och anhörige. Billeter fås, emot wantig af-
gift, på Beursen och wid ingången.